

ת"פ 32531/03/13 - מע"מ פתח תקווה נגד בית האוכל ארגוב בע"מ, משה ארגוב

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 32531-03-13 מע"מ פתח תקווה נ' בית האוכל
ארגוב בע"מ ואח'

המאשימה	בפני	כב' השופט ד"ר עמי קובו מע"מ פתח תקווה
הנאשמים	נגד	1. בית האוכל ארגוב בע"מ 2. משה ארגוב

ב"כ המאשימה: עו"ד צ'ארלס שרמן

ב"כ הנאשמים: עו"ד טל גרשטיין

גזר דין

רקע

1. הנאשמים הורשעו בהתאם להודאתם בעובדות כתב האישום ב- 4 אישומים, ובכל אחד מהם בעבירה של **אי-הגשה במועד של דוח תקופתי**, לפי סעיף 117(א)(6) לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 (להלן: "**החוק**") ובקשר עם סעיף 67 לחוק ובקשר לתקנה 20 לתקנות מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 (להלן: "**התקנות**").
2. עוד הורשעו הנאשמים באישום החמישי בעבירה של **הגשת דוח ללא תשלום המס הנובע ממנו**, עבירה לפי סעיף 117(א)(6) לחוק, ביחד עם תקנה 23 (ב)(1) לתקנות ותקנה 27 לתקנות.
3. על-פי המתואר בעובדות כתב האישום, הנאשמת 1 (להלן: "**הנאשמת**") היא חברה העוסקת במכירת אוכל מוכן ורשומה כעוסק מורשה. נאשם 2 (להלן: "**הנאשם**") הינו המנהל הפעיל של הנאשמת.
4. הנאשמים הגישו באיחור או טרם הגישו 4 דוחות תקופתיים שהיה עליהם להגיש במועד לתקופות הבאות:
 - א. 1/12 הוגש באיחור ביום 29.8.12 (סה"כ המס 39,221 ₪).
 - ב. 11/12 ; 12/12 ; 1/13 - לא הוגש עד לתאריך 10.3.13.
5. על-פי המתואר באישום החמישי, הנאשמת, באמצעות הנאשם, הגישה דוח תקופתי המתייחס לחודש

3/12 ללא התשלום הנובע ממנו, כאשר מתוך סך של 70,444 שהיה אמור להיות משולם, שולם בפועל רק סך של 16,264 ₪.

טיעוני הצדדים

6. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד צ'ארלס שרמן, הנאשמת הגישה שני דוחות באיחור, ולא הגישה כלל דוחות אחרים. לגבי דוח אחד, לא צירפה את התשלום הנובע ממנו. סך **קרן המס** שלא שולמה הינו **128,398 ₪**. כיום, אין סיכוי להסרת המחדל. החוב הפך לנטל על קופת הציבור. הנאשמים גבו את המע"מ בעת ביצוע העסקאות, אך הכסף נותר בכיסם ולא הגיע לקופת המדינה. הדבר פוגע בציבור ובמערכת גביית המס, בשוויון בנטל המס, וביכולת המדינה לספק שירותים לציבור. טווח הענישה לנאשם הינו בין 4 ל- 8 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, וקנס שלא יפחת מ- 10,000 ₪. על הנאשמת, שאינה פעילה, יש להטיל קנס סמלי.

7. לטענת ב"כ הנאשמים, עו"ד טל גרשטיין, הנאשם בן 66, ניהל במשך למעלה מ- 13 שנים עסק לממכר אוכל. הוא חבר קיבוץ מעל 40 שנה, ללא עבר פלילי בשום תחום. נפל קורבן ל"עוקץ", ועקב כך נקלע לחובות כבדים. לנאשם אין אמצעים כספיים או רכוש, ונמצא כיום בהליכי פשיטת רגל, וכך גם רעייתו. רעייתו אף חלתה במחלה ועוברת טיפולים (נ/1). הנאשם הודה במיוחס לו. אין ביכולתו להסיר את המחדלים. כיום עובר כשכיר, ומשתכר כ- 6,000 ₪ לחודש. הוגשו מסמכים על אודות הליכי פשיטת הרגל. לפיכך, עתר ב"כ הנאשם להסתפק בעונש צופה פני עתיד, ולהימנע מהטלת מאסר או קנס.

8. הנאשם עצמו הלין על כך שהמדינה לא הגיעה עמו להסדר, אלא ניסתה לסגור את עסקו.

דין

9. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל, לריצוי בדרך של עבודות שירות, שלא לתקופה המרבית, וזאת לצד קנס כספי מתון.

קביעת מתחם העונש ההולם

10. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם נעשית בהתאם לעקרון המנחה בענישה, שהינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. לשם קביעת מתחם העונש ההולם, בהתאם לעקרון ההלימה, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

11. במקרה דנן, **הערך החברתי** אשר נפגע הינו הנזק לקופת המדינה והפגיעה בשוויון בנטל המס.

12. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי נגרמה פגיעה בערך המוגן שאינה ברף גבוה. הנאשם לא הגיש במועד (או שהגיש ולא שילם את הסכום הנדרש) 5 דוחות תקופתיים, אך עשה כן בשל העובדה שעסקו קרס. כמו כן, אין המדובר בעבירה אשר כוללת יסוד נפשי של מטרה או כוונה להתחמק מתשלום מס, אלא בעבירה של מודעות בלבד. העונש המרבי שקבע המחוקק לעבירה, של שנת מאסר בלבד, מצביע על כך שאין המדובר ברף חמור של הפגיעה בערך המוגן. סכום המס שהושמט הינו משמעותי, אם כי אין המדובר בסכום גבוה במיוחד.

13. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים החל ממאסר על תנאי וכלה בעונשי מאסר בפועל לתקופות משמעותיות, כמפורט להלן:

- א. ברע"פ 5953/08 **עתאמלה נ' מדינת ישראל** (22.10.08), נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש נאשם, אשר הורשע בבית משפט השלום ב- 8 עבירות של אי-הגשת דו"חות מע"מ במועד, ונדון לעונש מאסר בפועל למשך 7 חודשים, וכן לקנס בסך של 30,000 ₪. בעת מתן גזר-הדין חובו של הנאשם לרשויות המס הגיע לסך של 104,000 ₪. הנאשם לא הסיר את המחדלים.
- ב. ברע"פ 11640/05 **סופר סטאר מרקט רשת מזון בע"מ נ' מדינת ישראל** (14.5.06), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם, אשר הורשע בבית משפט השלום ב- 9 עבירות של אי-הגשת דו"חות מע"מ במועד. בעת מתן גזר-הדין חובו של הנאשם לרשויות המס הגיע לסך של 270,000 ש"ח. הנאשם לא הסיר את המחדלים. בית משפט השלום גזר על הנאשם עונש של 10 חודשי מאסר בפועל, וכן קנס בסך של 100,000 ₪. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור הנאשם והפחית את העונש ל-7 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור והותיר את העונש על כנו.
- ג. ברע"פ 6167/11 **ספקיורטי המוקד המרכזי בע"מ נ' מדינת ישראל** (19.2.12), הורשעו הנאשמים ב- 35 עבירות לפי סעיף 117(א)(6) לחוק. גזר-הדין של בית משפט השלום נותר על כנו, כאשר סך המחדל היה כ- 412,000 ₪ (קרן), והושתו על הנאשם 6 חודשי עבודות שירות, וכן קנס בסך של 25,000 ₪. על הנאשמת הוטל קנס בסך של 50,000 ₪.
- ד. בעפ"ג (מח' מרכז-לוד) 6196-12-08 **טוביאנה נ' מדינת ישראל** (29.3.09), התקבל ערעורו של הנאשם, אשר הורשע בביצוע 13 עבירות של אי הגשת דוחות מע"מ תקופתיים ואי תשלום המס הנובע מהם בסך של כ- 430,000 ₪. הנאשם הסיר מחדלים בסך של כ- 40,000 ₪, ועונשו הופחת מ-8 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך של 60,000 ₪ ל-6 חודשי עבודות שירות. סכום הקנס נותר על כנו.
- ה. בת"פ (ק"ג) 323/04 **מדינת ישראל נ' סורוצקי עבודות צנרת בע"מ** (1.11.10), הורשעו הנאשמים בשני כתבי אישום בביצוע 7 עבירות של אי הגשת דוחות במועד ובעבירה לפי סעיף 117(א)(3) לחוק. סכום המחדלים, אשר לא הוסר, עמד על סך של כ- 146,000 ₪. הנאשם נדון ל-7 חודשי מאסר בפועל ולקנס בסך של 30,000 ₪. על הנאשמת הוטל קנס בסך של 50,000 ₪.
- ו. במק"מ (פ"ת) 22400-05-10 **מדינת ישראל נ' מסעות - למטייל ולחייל בע"מ** (6.9.11), הורשע הנאשם בביצוע 13 עבירות לפי סעיף 117(א)(6) לחוק מע"מ, כאשר מחדלו בסך של כ- 399,000 ₪ לא הוסר, ונדון ל-6 חודשי עבודות שירות, וכן לקנס בסך של 30,000 ₪.
- ז. בת"פ (רמ') 1556-08 **מדינת ישראל נ' משה הוד האלומיניום בע"מ** (30.6.10), הורשע הנאשם בביצוע 5 עבירות של אי הגשת דוח במועד. סכום המחדל עמד על סך של כ- 380,000 ₪. הנאשם לא הסיר את מחדליו. על הנאשם נגזרו 6 חודשי עבודות שירות וקנס בסך של 20,000 ₪.
- ח. בת"פ (רמ') 10942-08-11 **מדינת ישראל נ' קוק** (21.4.13), הורשע הנאשם בביצוע 13 עבירות של אי הגשת דוח במועד, כאשר סכום המחדל עמד על סך של 83,587 ₪. הנאשם לא הסיר את מחדליו. על הנאשם הוטלו 5 חודשי עבודות שירות.

ט. בת"פ (רמ') 50846-09-11 **מדינת ישראל נ' האש (א.נ) מסעדות בע"מ** (21.4.13), הורשעו הנאשמים בביצוען של 8 עבירות של אי הגשת דוח במועד. קרן המס עמדה במועד מתן גזר הדין על סך של כ- 75,000 ₪. המחדל לא הוסר. הנאשם נדון ל-3 חודשי עבודות שירות ולקנס בסך של 8,000 ₪. אף על הנאשמת הוטל קנס בסך של 8,000 ₪.

14. במסגרת ה**נסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 ט' לחוק), יש ליתן את הדעת לשיקולים הבאים:

א. **הנזק שנגרם מביצוע העבירה** הינו בשיעור המחדל, קרי: סך של 128,398 ₪ (קרן מס).
ב. **הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה** הינן היקלעותו של הנאשם למשבר כלכלי עמוק, אשר הוביל אותו עד כדי פשיטת רגל.

15. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), סבורני כי **מתחם העונש ההולם** הינו החל ממאסר על תנאי ועד ל-8 חודשי מאסר בפועל.

גזירת העונש המתאים לנאשם

16. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב ב**נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי ליתן את הדעת לנסיבות הבאות:

א. **הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו**; הנאשם יליד 1948, ומובן כי עונש מאסר, ולו בדרך של עבודות שירות, יפגע בו.

ב. **הפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם**; רעייתו של הנאשם חולה במחלה קשה (נ/1), וניכר כי ריצוי עונש מאסר, ולו בדרך של עבודות שירות, יקשה על הנאשם לסייע לה.

ג. **נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו, וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב**; הנאשם נטל אחריות מלאה למעשיו.

ד. **מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בשלה**; שיקול מרכזי בעבירות מס נוגע להסרת המחדלים. הסרת המחדלים מהווה את תיקון תוצאות העבירה ופיצוי מדינת ישראל על הנזק שנגרם בשל מעשיו של הנאשם. המחדל הינו סכום הכסף אשר שייך למדינה והנאשם גזל אותו מקופת המדינה ומהציבור בכללותו. לפיכך, הסרת מחדלים והשבת הגזילה מעידה על חרטה כנה, ומהווה שיקול משמעותי לקולא בעבירות מס. במקרה דנן, בשל מצבו הכלכלי הקשה, לא עלה בידי הנאשם להסיר את המחדלים.

ה. **עברו הפלילי של הנאשם או העדרו**. אין לחובתו של הנאשם עבר פלילי קודם.

17. עוד יש ליתן את הדעת לשיקול ה**רתעת הרבים** בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב לשכיחותן של העבירות.

18. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, שלא לתקופה המרבית.

הקנס הכספי

19. הואיל ומדובר בעבירה כלכלית, הרי שיש להטיל אף קנס כספי אשר יהווה מענה עונשי הולם למעשים. יחד עם זאת, יש ליתן את הדעת למצבו הכלכלי של הנאשם בקביעת שיעור הקנס. במקרה דנן, לפי מסמכים רשמיים שהוגשו, הנאשם נמצא בהליכי פשיטת רגל, וניתן בעניינו צו כינוס נכסים (נ/1).

סוף דבר

20. אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. **3 חודשי מאסר בפועל, אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות.** עבודות השירות תבוצענה בהתאם להמלצת הממונה בבית החולים שניידר בפתח-תקווה. תחילת עבודות השירות ביום 16.3.14.

ב. 3 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מהיום כל עבירה לפי חוק מע"מ.

ג. קנס כספי בסך של 5,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בעשרה תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.6.14. לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מידי.

21. על הנאשמת אני גוזר קנס בסך של 1,000 ₪ לתשלום עד ליום 1.4.14.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ו שבט תשע"ד, 27 ינואר 2014, במעמד הצדדים.